

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1924

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

SORØ

SORØ BOGTRYKKER- (AKTIESELSKAB) VED RAMMUBEN-KROGH.

1924

Aaret 1924.

Af *Magdalene Lauridsen.*

—o—

Det Aar, der nu er gaaet, maa, trods vanlig Travlhed, alligevel siges at have været et roligt og godt Arbejdsaar, hvor vi har naaet at faa mange af de Forhold ordnede, som den store Skoleudvidelse forrige Aar førte med.

Vi har saaledes ved Hjælp af et Tilskud fra Landbrugslotteriets Overskud faaet den længe ønskede Forevisningshave anlagt og Mønsterhønsriet paabegyndt. Ligeledes har vi faaet Drivhuset i Seminariegaarden bygget færdig, og vi glæder os til at faa det fyldt med sjældne Planter og Urter, til dér at faa en dejlig Vinterhave. — Og saa har Seminariegaarden ogsaa faaet sit Soluhr, en Gave fra Elnas Far.

Dernæst er der paa den gamle Brændeplads bygget et Vaskehus, til Brug for de Hjælpere, der ikke faar vasket paa Skolen, og for Eleverne. Det synes vi er en stor Fordel for Eleverne, som derved kan spare mange Penge eller deres Hjem megen Ulejlighed. Vaskehuset er delt i tre Afdelinger, deraf faar Lærerindeeleverne den ene og Husholdningseleverne den anden. Og det, at vi har faaet Gas ud paa Ankerhus, betyder ogsaa den Fordel, at Eleverne kan bruge den baade til Kogning og Strygning af Tøjet. Og ved Hjælp af Gasautomater, der ikke giver mere Gas, end der lægges Penge i Automaten for, undgaar vi alle mulige kedelige Misforstaaelser med Brændsel og Regnskab.

Forevisningshaven har fundet sin Plads vest for Seminariets Læbælte. Den er godt og smukt hegnet med rødt Stakit, og dens Beliggenhed og Navn kan ses fra Landevejen gennem Indkørselen til Gaarden. Den er ca.

2000 Kvadratmeter stor, delt i fem Skifter til Køkkenurter og fleraarige Planter, og anlagt af Gartner Kjeldsø efter Forslag og Plan af Konsulent Hans Gram, Østifternes Haveselskab. Foroven er der en lille Lysthave med en rundagtig Bænk og en af Hr. Grams dekorative og smukke Bladgrupper af Køkkenurter. Vi har allerede haft megen Nytte og Glæde af Haven, frodig og smuk som den var. Tanken var saa, at andet Aars Lærerindeelever, der første Aar har passet den almindelige Skolekøkkenhave, foruden i den lille Skolehave hver især faar, saa ogsaa skulde fortsætte deres praktiske Havebrugsarbejde i Forevisningshaven, hvorved de jo faar langt mere Øvelse og Indsigt i Have dyrkning end tidligere, hvilket jo ikke alene er af praktisk Betydning for dem, naar de skal ud som Lærerinder, men ogsaa støtter den teoretiske Havebrugsundervisning.

Mønsterhønsriet, der er indrettet efter Samraad med Statskonsulent W. A. Koch, var det ogsaa Mening at Lærerindeeleverne skulde passe. Det er blevet bygget paa „Trekanten“ nede ved Pedersborg Sø, og har faaet en næsten misundelsesværdig Beliggenhed, siges der. Det bestaar foreløbig af en Hovedpavillon med en Storkerede i Toppen, og et lille flytbart Hønseshus. I Hovedpavillonen er der indrettet Hønsesrum med Kontrolreder, Kyllingerum, Ruge rum og Arbejdsrum. Hønsbestanden bestaar af Rhode Island Reds, og efterhaanden var det Mening ogsaa at faa anskaffet gode Stammer af Kalkuner, Gæs og Ænder. I de til Afdelingerne hørende Hønsesgaarde, har de paa „Gaarden“ blandede Høns, ved Seminariekøkkenet sorte Minorkas, og til Skolekøkkenet hvide Wyandottes.

Paa Skolen har vi i 1924 haft 56 unge Piger paa det 5 Mdr. Husholdningskursus, 18 paa Oktoberkursuset og 6 i Lærerindeelevernes Øvelsesklasse. Paa Seminariet begyndte il Maj 18 unge Kvinder deres Lærerindeuddannelse, 10 fortsatte paa andet Aars Kursus og 15 Lærerinder dimitteredes den 14. April. Skolen har desuden haft mange hospiterende Elever, 15 har saaledes besøgt Skolen fra 8 Dage til 2 Maaneder. Ligeledes er Ankerhus i Aarets Løb

gæstet af mange Husholdnings- og Bygningsstuderende, og en Mængde Husholdnings- og andre Foreninger har med indtil 300 Deltagere beset Skolen. Og det synes som det nye Skolehus med de forskellige praktiske Indretninger og Forbedringer af Husmødres Arbejdslokaler har sin Mission og allerede paa det Omraade gjort sin Nytte. Saaledes er der adskillige Husholdningsskoler, der har bygget Mage til de flisemurede Vaskekummer, Murermester S. Langkjær egenhændig byggede til os, og som gør den kedelige Vaskekælder til et festligt Arbejdslokale. Ligeledes har man ogsaa paa adskillige Skoler fulgt vort Eksempel og givet Lærerinderne to Værelser, hvilket selvfølgelig er en Behagelighed og bidrager meget til at skabe mere tilfredsstillende Arbejdskaar for Lærerinderne i det lange Løb. Men særlig fornøjeligt har det været at erfare Mændenes Interesse for at skaffe deres Koner tilsvarende Hjælpemidler og Maskiner, som vi har paa Skolen.

Den Dag, Lærerinderne dimitteres, er jo efterhaanden ganske naturligt gaaet over til at blive Seminariets Festdag, og den 14. April blev ogsaa saadan en rigtig vaarfrisk, festlig Dag, da Skolens Hjælpere sammen med mange af de unge Lærerinders Forældre, deriblandt Fru Schønberg Erken, der har den ældste Lærerindeskole i Norge, og som ogsaa havde betroet os sin Datters Uddannelse, samledes i Foredragssalen til den højtidelige Festlighed, som det altid er, naar Prof. N. A. Larsen uddeler Eksamensbeviserne til de unge Lærerinder og give dem gode og kloge Ord med paa Vejen. „Det er ikke altid“, sagde han, „at Fornuften er den bedste Vejleder, meget ofte træffer Instinktet bedre, men Fornuften har alligevel fuldt op at gøre ved Uddannelsen og Dygtiggørelse, Tilrettelægning af Erfaringer og Brug af videnskabelige Resultater, saa vi kan faa saa meget ud af vor Produktion som muligt“ — og han talte om, hvorledes Samfundsudviklingen nu ogsaa var naaet frem til at omfatte Husholdningssagen, og sluttede med at udtale, „at Eksamen ikke er en Afslutning, men kun en Dør ind til Fremtidens Arbejdsmark, hvor Studium og Ud-

dannelse maa fortsættes, hvis Personligheden skal naa sin rette Fylde“.

Bag efter samledes man i det blomstersmykkede Seminariekøkken til en fornøjelig Fællesspisning, hvor Taler og Sange heller ikke i Aar savnedes. Og en stor Glæde var det, at alle de unge Lærerinder atter i Aar havde opnaaet at faa Plads som Husholdningslærerinder.

God og trofast Hjælp har vi som sædvanlig haft i Skolearbejdet. Frk. Tarp, som styrer Seminariet, har med Frk. Boldsen som Assistent ledet Husholdningsundervisningen for 1. Aars. Frk. Jensen har dirigeret „Gaarden“. Margaret Lauridsen har overtaget det gamle Skolekøkken. Landbrugskandidat Folmer Dam har ved Siden af Undervisningen i Kemi, Plantelære og Fysik, overtaget Undervisningen i Næringsmiddellære. Læge Fru Dalmark har med vanlig Humør og Interesse undervist Lærerindeelever i Anatomi og Fysiologi og ogsaa givet Husholdningseleverne Vejledning i Samaritergerning. Dr. Steen har ovre i sit Hjem i „Skovhytten“ holdt en Række Forelæsninger for Lærerinderne over Skolehistorie, Psykologi og Ernæringsfysiologi. Overlærer Olsen har som sædvanlig været saa elskværdig at føre Lærerindeeleverne op til Eksamen i Husholdningsregning, hvilket vi er ham meget taknemlig for. Frk. Vestergaard har ogsaa i Aar ydet Lærerindeuddannelsen sin gode Støtte ved inde paa sin Skole at demonstrere Undervisning gennem Forevisninger. Kommunelærerinde Frk. Munch har i det nyoprettede Skolekøkken paa Sorø Borgerskole givet andet Aars Lærerindeelever deres Skolekøkkenuddannelse. Frk. Andersine Hansen fra Odense har, som den erfarne og veltjente Vandrelærerinde hun er, gennemgaaet de Forevisninger, der gennem Landbo- og Husmandsforeninger gives ude paa Landet, og Frk. Margrete Pedersen fra Hadsten Husholdningsskole er i sin Ferie stadig taget herover og bl. a. gennemgaaet med Lærerindeeleverne Klasseundervisningen, som den gives i Efterskolen for unge Piger.

Gartner Eliasson giver som sædvanlig Eleverne deres

teoretiske Havebrugsundervisning, og Gartner Kjeldsø har overtaget Pasningen af Haverne ved Ankerhus og leder Elevernes praktiske Havearbejde. Frk. Karen Abrahamsen passer Høns og Bier, hjælper Eleverne med at faa de forskellige Binæringer røgtede og har under sit Domæne selvfølgelig Mønsterhønseriet. Frk. Søgaard, der med Akkuratess og Dygtighed har ledet Haandgerningen, rejser til Amerika efter Jul. Ingefred Juul Andersen og Olga Reppin har haft Undervisning i Vask og Strygning. Frk. Carlsen har taget Dansk og Regning for os. Frk. Bennedsen fra Højskolen fik ordentlig Fart i Gymnastikken sidste Sommer. Frk. Marie Andersen passer fremdeles Børnehaven og Fru Agnes Eliasson Biblioteket, hvor Eleverne en Gang ugentlig faar Vejledning i Bogkundskab. Og til Foraaret venter vi, at Frk. Anna Ring, der i sin Tid har taget en toaarig Lærerindeuddannelse paa Ankerhus og nu i de sidste 5 Aar har bestyret Grundtvigs Hus, kommer som Lærerinde og overtager Undervisningen i Husgerning og Gerningen som Værtinde for andet Aars Lærerindeelever.

Ved vore ugentlige Tirsdagsmøder har vi haft den Glæde at høre Pastor Drejer, Pedersborg, Red. Martin, Dr. Ussing, Lektor Matthiessen, Redaktionssekretær Elnegaard, Højskoleforstander Larsen, Pastor Visby, Filadelfia, Lærer Yde Kirk, fhv. kgl. Skuespillerinde Frk. Anthonsen og mange flere.

Ved Sommerskolens Aabningsmøde talte Prof. O. H. Larsen fra Landbohøjskolen, Formand for De samv. danske Landboforeningers Husholdningsudvalg, der tidligere har censureret Lærerindeuddannelsen paa Ankerhus, og Red. Hans Jensen, Slagelse, gjorde os den Ære og den Glæde at tale ved vort Grundlovsmøde.

Vor Undervisning stræber vi mere og mere efter at faa knyttet til det praktiske Liv, som det nu udvikler sig om os, baade økonomisk og samfundsmæssigt. Derfor lader vi Eleverne faa Ansvar, hvor det kan lade sig gøre, lader dem leve som Husmødre i Hjem med mindre og større Indtægter, derfor lader vi dem ikke alene faa deres

bestemte Husholdningspenge, men ogsaa deres Have, deres Høns og deres Gris og den Fordel, der ved en god Udnyttelse deraf følger.

Og derfor er vi ogsaa gaaet over til at lade Eleverne spare 5 % af deres Husholdningspenge, for at de allerede paa Skolen kan faa begyndt paa den Opsparing, som vi jo alle mener betyder saa overmaade meget, baade personligt og socialt. Men en Opsparing til Fordel for andre har de færreste Interesse i, vel ovenikøbet nærmest Uvilje imod, derfor bør man stræbe efter at finde en Form for Sparsommelighed, der giver de Sparende den Fornøjelse og Glæde, det er at være med til at skabe synlige Værdier. — Og i Erkendelse af, at „det er lettest at arbejde for sig selv“, lod vi Eleverne i Sommer omsætte de opsparedes 5 % af deres Husholdningspenge i Udstyr til dem selv. De fik saaledes i den første Maaned Midler til at kunne købe Lærred til et Pudevaar, som blev udstyret med en meget smuk Hulbort. Næste Md., da Husholdningspengene var smaa, blev der kun Penge til en Støveklud, som saa til Gengæld blev kunstfærdigt strikket. Tredie Md. fik de et Viskestykke, sømmet og navnet. Fjerde Maaned gav et hjemmevævet Haandklæde. Femte Md. forskellige smaa Servietter. De naaede derved at faa Grunden lagt til Udstyr for deres kommende Hjem, og vi havde alle megen Glæde deraf, de unge Piger af de praktiske og smukke Ting, de fik med hjem paa deres lyseblaa Dækketøjsbræt, og vi af de Unges Iver og Interesse for Arbejdet, som syntes at bidrage sit at skabe den Samhørighed, som præger de gode Hjem, og som det er godt ogsaa at føle paa Skolen.

Denne Opsparing, gav forresten Anledning til, at vi til Landboforeningens Dyrskue i Sorø, hvor vi gerne plejer at ordne en Husholdningsudstilling, under Mottoet: *Den, der klarer sig og endda faar lidt tilovers, er velhavende*, udarbejdede et Opsparingsforslag for hele Familien, som saa Skolens gode Ven, Malerinde Frk. Caroline van Deurs, meget morsomt illustrerede, og siden under Navnet „Spare-

familien fra Ankerhus“, er vandret Landet rundt til forskellige Husholdningsudstillinger.

Alle, der kender os, ved, at vi let faar lovlig meget Arbejde udenom, at vi har svært ved at sige Nej til Anmodninger om Hjælp til Kursus, Foredrag, Udstillinger o. meget andet — men jeg synes, at statsunderstøttede Virksomheder ogsaa har samfundsmæssige Forpligtelser.

Om Pligter.

—o—

Al Opdragelse bør gaa ud paa at udvikle Pligtfølelsen hos os. Den er vi aldeles ikke født med, den er ikke et af vore Instinkter. Tværimod er en udviklet Pligtfølelse vokset frem af en Række forskellige Følelser. Saa længe vore Tanker drejer sig om os selv, har vi ikke Gnist af Pligtfølelse. Men efter hvert som vi opdager, at det baa-der os bedst at tage Hensyn til dem, der er om os, saaledes, at vi handler mod dem, som vi selv ønsker at blive behandlede, begynder Pligtfølelsen at spire i os. Der rører sig det i os, som vi senere kalder Samvittighed, og vi begynder at tage Hensyn til andre, ikke blot for Fordels Skyld, men meget mere for at have Fred i os selv. At gøre sin Pligt, er da noget, vi *maa* gøre, og vi opøves derfor til simpelthen ikke at kunne lade være. Hvad vi én Gang har opfattet som en Pligt, maa gøres. Dette er hævet over al Ros. At rose nogen, som simpelthen opfylder sin Pligt, er upædagogisk. Dette vil ikke baade os. Ikke maa andre gøre det mod os, og ikke maa vi byde os det selv, det er uværdigt.

Skal vi opnaa den fornødne Færdighed i at gøre vor Pligt, maa denne opøves. Det vil sige, atter og atter gentages, maa fange vor Interesse, for at vi ikke skal gaa træt, maa tage vor Opmærksomhed i Beslag, saa vi søger og finder, hvad Pligten gælder i Øjeblikket og i Fremtiden.

I al Almindelighed har vi Pligter, der er fælles for alle. Lad mig først nævne: *at være tro i det lille*. Lad

intet forekomme os som en Bagatel, der kan forbigaa. Under vor Uddannelse til en Stilling, betyder det, at være tro i det lille, at vi bøjer os for de Forskrifter og Traditioner, der gælder ved den Institution, der uddanner os. At vi trofast sætter os ind i alle Enkeltheder, som forlanges ved den mulig forestaaende Afgangsprøve, ikke forsommer mere end nødvendigt, lige fra Begyndelsen slaar fast hver enkelt Ting, der meddeles os, eller som vi selv skal udfinde af det foreliggende Materiale. Det er de smaa Ting, vi snubler over, naar Prøven skal staa. Man kunde mene, at det bliver enhvers private Sag, hvor store Hullet, man vil møde frem med; men dette er en Fejltagelse. Vælger man at uddanne sig for en Stilling, saa er det et Menneskes Pligt af betragte det som et *Kald*, man forbereder sig til. Det vil sige: Tænke vel derover og beraade sig med sin Gud, forinden man gaar til det. Med Begrebet *Kald* følger da ogsaa, at man dygtiggør sig dertil med alle sine Evner og Anlæg og ikke uden bydende Nødvendighed undlader at gøre sig fuldt færdig. Det Samliv, der i den Tid leves med Kammerater og Vejledere, giver ogsaa Pligter, og er en ypperlig Forskole til det Liv, der skal leves i det *Kald* senere. At være en god Kammerat — om ikke netop Ven, vil sige, at være overbærende, hjælpsom, skaansom og give et godt Eksempel, selv om man ikke altid møder Gengæld. Som Regel gør man det. Mod sin Skole pligter man Loyalitet og Tak, en Tak, hvis Aarsag man ofte først opdager langt hen i Tiden.

Gaar man saa ind i en Stilling i det *Kald*, man har valgt, saa gælder i endnu højere Grad at *være tro i det lille*. Ens Arbejde betyder her en andens Penge. Ens fineste Økonomi, man har lært, bør her gøre sig gældende: at levere det bedst mulige Arbejde, man evner for den Pris, man er gaaet ind paa i sin Tid. Her vil jeg pege paa en Dyd, uden hvilken dette ikke kan gennemføres: nemlig den *ikke at søge sig eget*.

Et stort Problem for Pligtfølelsen er dette at vide, naar man kan søge en anden Stilling, kan forlade sin Ar-

bejdsplads med rolig Samvittighed. Det gælder her, som da vi valgte vort Kald, nøje at overveje og beraade sig med sin Gud.

Tag aldrig den Sag let. Hvis eders Arbejdsgiver ønsker eders Arbejde fremdeles, saa opfat det som en Pligt, saa sandt det kan lade sig gøre, at blive en Stund. Et saaledes sidste Forsøg *kan* føre til et Livs Arbejde paa samme Sted.

I vort daglige Arbejde har vi visse Pligter, der er fælles for os alle. Jeg vil nævne dette: at forberede sig samvittighedsfuldt til sit Arbejde hver Dag. Stol aldrig paa eders Hukommelse, men opfrisk den hver Gang. Saa er der den Ting, at vi jo aldrig bliver fuldt uddannede. Vi gaar ud i Livet med den Pligt at gribe enhver Lejlighed til yderligere at dygtiggøre os. Lad mig tilføje, at en Maade til Dygtiggørelse er netop at blive paa Arbejdsstedet længst mulig. Det hindrer Rastløshed og giver Arbejdsro og Arbejdsfred.

Livet kan jo være svært, ja bør vist være svært for os alle. Kun i Pligttroskab under Guds Velsignelse lader det sig bære. Saa kan det være, at vi faar Naade til i det Kald vi i al Ydmyghed har valgt at blive en Velsignelse.

Dette være sagt i al Ydmyghed og Kærlighed til mine kære Veninder, mine Elever, med hjertelige Ønsker om en velsignet Jul og et godt og glædeligt Nytaar! Kærlig Hilsen!

Caroline Steen.

Lidt om og til Dr. Steen.

— 0 —

Da vi famlende og prøvende begyndte at uddanne unge Kvinder til Husholdningslærerinder for over 20 Aar siden, vidste vi, at oppe i Norge var der en Dr. Steen, som gav Lærerindeuddannelsen deroppe Liv og Kraft Og mange var der, som her fra Danmark tog op til Kristiania for at drage Lære af hende. Deriblandt var en af vore ældste og bedste Hjælpere, Frk. Astrid Nielsen. Da hun kom hjem

fra sit Studieophold, var hun klar over, at Dr. Steen burde vi have hjem til Danmark — og ogsaa til Sorø; men det laa da saa langt uden for Sandsynlighedens Grænser, at jeg ikke engang turde „spekulere“ i noget saa formasteligt — og det vil maaske sige en Del.

Imidlertid fik jeg senere Lejlighed til selv at komme til Norge, hvor jeg fik Lov at glæde mig ved at høre paa Dr. Steens Undervisning, spiste som Gæst i hendes Hjem de dejligste norske Ryper ved hendes Bord, og tilbragte med hende den festligste Aften i Norges Nationalteater i det bevægede Efteraar 1905 — og fik hendes Løfte om at medvirke ved et Instruktionskursus paa Ankerhus næste Sommer.

Det førte saa til, at Dr. Steen virkelig tog tilbage til sit Fødeland, og fra Juli 1907 tog en Gerning op ved Husholdningsseminariet Ankerhus som Docent i Ernæringsfysiologi.

Endnu kan jeg næsten ikke begribe det, men jeg er hende saa inderlig taknemlig for, at hun agtede Husholdningssagen en Lægegerning værd, hvorved hun har bidraget meget mere til at højne og skabe Respekt for det Arbejde for Hjemmets Sag, der skal røgtes af Husholdningslærerinder, — end vist selv hendes Venner og Beundrere kan se i Øjeblikket.

Det er i Glæde og Taknemlighed over, hvad hun har evnet at give, at vi nu fejrer hendes 70 Aars Fødselsdag, men uvilkaarlig gaar Tanken jo tilbage til de mange fornøjelige Arbejds- og Festdage, vi har delt med hende, og en af dem, man naturligst kommer til at dvæle ved, er den Dag, da vi hos Frk. Ehrenreich ovre paa „Gaarden“ fejrede hendes 60 Aars Dag. Det er, som man endnu kan føle Stemningen, Hyggen, de mange Kæres Nærværelse som da var med, og ved Tanken derom faar man Lyst til at lade gaa med i 70 Aars Festen den Vise, som Dam da skrev til hende, og mellem hvis Linjer man tydelig sporer hans Glæde over at have faaet Dr. Steens Hjælp ogsaa til sit Forskoleseminarium.

Lykkeligt at have faaet noget, at have faaet meget at

sige Tak for, og vi paa Ankerhus har ikke alene meget at takke Dr. Steen for i den Tid, hun kunde give Skolen sin Tid og sine Kræfter, for det store intensive og opdragende Arbejde hun har gjort for de unge Studerende paa Ankerhus, men næsten endnu mere for de sidste Aar, hvor hun fra sit Sygeleje har givet os saa mange gode Tanker, fulgt det daglige Arbejde paa Ankerhus i smaat og stort, altid med Interesse og i Deltagelse, hvor hun har taget de vordende Lærerinder over til sig og givet dem en Ballast, der baade psykologisk og pædagogisk sikkert vil faa sin store Betydning for dem.

Vidunderligt, at Aar og Sygdom, trods Lidelser og Besvær, kan bringe saa megen Velsignelse med sig. Den Forstaaelse, Dr. Steen, som den kloge, kultiverede og stærke Kvinde, hun er, altid har haft og følt, den har som udfoldet sig endnu stærkere i de Aar, hvor hun har været bundet af Sygdom, og den har ført en Fred og Harmoni med sig som er blevet til Glæde og Styrke for alle dem, der kom i hendes Hjem.

Tak for det allesammen!

Magdalene Lauridsen.

En Vise til en Sten,

afsunget d. 19. Decbr. 1914.

—o—

Jeg vil sjunge om en Sten,
som er gjort af Kød og Ben,
om en Sundhedsvogterske,
om vor gode Dokterske.

Mens i Vuggen hun laa svøbt,
Karoline var hun døbt,
da paa Karl Johan hun tren,
fik hun Navnet Doktor Sten.

Naal og Bog hun havde faa't,
 og det gik for saa vidt godt,
 men da Maven hun fik fat,
 fandt hun selve Livsens Skat.

Barne-, Sundheds-, Sygerøgt
 kom i Flør ved hendes Kløgt,
 Hus og Klæder, Brød og Salt
 under hendes Omhu faldt.

Norges Folk ved hendes Mas
 — og Professorens, beva's —
 holder Sundhedsflaget hejst,
 skønt hun selv er fra dem rejst.

Engang paa den danske Strand
 steg hun lykkeligt i Land,
 bygged sig et Hus paa Norsk,
 lever der af Lofotstorsk.

Seminariummer to
 ofrer hun sin Fred og Ro,
 kemisk hun belejrer dem,
 etisk hun besejrer dem. —

Som Ernæringsfysiolog
 og som praktisk Pædagog
 Laboratoriekommandant,
 anatomisk Laborant —

som Forbindingsdirigent,
 hygiejnisk Konsulent,
 økonomisk Spiritist
 og romantisk Realist —

kort: som bare Dr. Sten,
 der vil staa paa egne Ben,
 vil vi hylde Lagets Gæst,
 holde Fødselsdagens Fest.

Skal til Kamp paa Stangens Top
 Hygiejnens Flagdug op,
 gid der bæg dets Farve ren,
 staa en kraftig Doktor Sten!

Peter Dam.

J Anledning af Dr. Steens Festsdag.

— 0 —

Den 19. December er det Dr. Steens Fødselsdag og denne Gang fylder Dr. Steen 70 Aar. — Det er altid mange, baade gamle Venner og gamle Elever, der den Dag sender Fødselsdagsbarnet Hilsener og gode Ønsker, og der plejer at være en egen Feststemning over en lille Formiddagsvisit i Skovhytten netop paa denne Dag. —

Denne Gang bliver det dog kun i Tanken, at jeg kan aflægge en Visit i Skovhytten, men jeg og mange med mig sender paa den Dag Fødselsdagsbarnet mange Hilsener og gode Ønsker for de kommende Aar, om godt Helbred, Fred og Lykke over Dagene, der kommer. —

Selv om 70 ikke længere regnes for Støvets Aar, saa er det dog en Begivenhed, naar et nyt Tal rykker frem og lægges til de mange andre, og det er naturligt, at der en saadan Dag bliver baade set fremad og set tilbage. For alle os gamle Elever af Dr. Steen vil Tankerne sikkert gaa tilbage, og vi mindes de Timer, da vi sad paa Skolebænken hos Dr. Steen i Skolestue og Laboratorium paa Ankerhus.

Det kan ikke nægtes, at vi de første Gange rystede for, hvordan det skulde gaa med Lektierne, men vi lærte snart, at vel taalte Dr. Steen ingen Forstyrrelse i Timerne, men saa gav hun os ogsaa til Gengæld en grundig og solid Viden i de Fag, hun havde med os. Og de Fag var mange og alsidige. — Men det var ikke alene den faglige Lærdom, vi fik, men megen god Livsvisdom fik vi, saa vi sølte os berigede, naar Timen var forbi. — Maaske forstod vi det ikke alle den Gang, først senere ved at arbejde med Stoffet er vi kommen til at se, hvor meget vi har lært hos Dr. Steen og hvorm meget vi har at sige Tak for, — Har der været Spørgsmaal udenfor vort faglige Arbejde, vi søgte Oplysninger om, kunde vi frit komme med vore Spørgsmaal. Vi fik altid Svar, og ogsaa andre Spørgsmaal, Sorger og Glæder, der mødte een i Livet, kunde vi komme med til Dr. Steen, hun hørte til de sjældne Mennesker, der altid har Tid til

at skrive, og altid holder Forbindelsen vedlige med gamle Venner og Elever, saa længe man selv vil.

Som de fleste Elever fra Ankerhus ved, har Dr. Steen i flere Aar været syg, men det har i det sidste Aar gaaet saa godt fremad med Helbredet, at Dr. Steen nu alene passer sit Hus, gaar Tur i Haven hver Dag, har enkelte Timer med Lærerindeeleverne hver Uge, og faar Tid baade til at skrive Bøger, besvare Breve, sy, strikke og tale med de besøgende. Der hører ikke alene Kræfter, men ogsaa megen Energi til at gennemføre alt det Arbejde, som Dr. Steen faar fra Haanden. Jeg vil gerne med disse Ord sende en Lykønsning til Fødselsdagen og en Tak for alt, hvad jeg har modtaget af Dr. Steen i de mange Aar, og jeg er vis paa, at mange gamle Elever vil føje deres Ønsker til mine om Lykke for Dagen og Lykke for de kommende Aar.

Margrete Pedersen,
Hadsten Husholdningsskole.

Nogle af Husmoderens Opgaver.

Havebrug, Fjærkræhold og Regnskabsføring.

—o—

Ved Aabningsmødet paa Ankerhus i Aar holdt Professor O. H. Larsen, Landbohøjskolen, Foredrag, hvori han, iflg. Sorø Amtstid., som Indledning sammenlignede Fru Lauridsen under hendes Opbrud fra Sorø Husholdningsskole med Bidronningen, der forlader den gamle Kube for at danne nyt Samfund, og Tiden har godtgjort, at Opgaven havde sin Ret. Taleren havde ikke været af de hurtigste til at nemme dette, men er efterhaanden kommen i overbevisningstro Forstaaelse af Opgavens Betydning. Tiden stiller større Krav til Kvinderne, ikke blot med Hensyn til at gøre et Hjem hyggeligt, men ogsaa til at styre Huset i det rette Plan, baade med Hensyn til Madens Tilberedning og efter et planmæssigt Budget. Denne Opfattelse har haft svært ved at bryde igennem, og de fleste Hus-

holdningsskoler er oprettet i de sidste Aar, men den langsomme Udvikling har gjort, at der har været Tid til, at Sagen er bleven rodfæstet paa en sund og god Maade. Teori og Praxis griber saaledes ind i hinanden, at begge Dele maa røgtes Side om Side, og Nutidens Husmoder har saa meget at varetage, at hun ikke har Tid til at give sine unge Piger teoretisk Vejledning.

Taleren turde ikke inklade sig paa at revidere Seminariets Timeplan, men der var dog 3 Ting, han vilde pege paa, som berettigede til en fremtrædende Plads paa denne.

Havekulturen staar alt for langt tilbage i Danmark, og vore smaa Landbrug har altfor ringe økonomisk Støtte i deres Havebrug. Her er en Opgave for Husholdningsskolerne: at gøre Kvinderne saa interesseret i Havebrug, at de kan føre det ud i Livet, og dette maa særlig ligge indenfor Sommerskolens Omraade. Ankerhus er en af de faa Skoler, som her kan gøre en Indsats. Vi indfører Havesager for 35—40 Millioner aarlig, og meget af dette kunde avles og tilberedes herhjemme. Ogsaa her træder Husholdningsskolerne til med Vejledning om Havesagernes økonomiske Anvendelse. Samtidig bliver de en Hjælp for os stakkels Mennesker, der bor i København og er udelukket fra disse Virksomheder.

Fjerkræholdet giver nok en Indtægt af ca. 150 Millioner for udførte Æg, men ogsaa dette er for lidt; thi Æglægningen, som gennemsnitlig er 100 Æg pr. Høne aarlig, kan godt føres op til 150. Paa dette Omraade er mange flere Husmødre interesseret, maaske fordi Manden føder Hønsene, og Konen faar Pengene for Æggene. Men det er altfor daarligt bevendt med Kvindernes Kendskab til Hønsenes rationelle Behandling.

Taleren havde som Lærer ved Landbohøjskolen Erfaring for, at det ikke var saa vanskeligt at vække Interessen for Landbrugets Økonomi — men at indpode den, saa den holder i det praktiske Liv, det er svært, og det samme vil ogsaa nok gælde for Husholdningsskolerne.

Den 3. Ting, som Taleren vilde pege paa, var Regn-

skabsføringen. Den viser, at Hjemmeproduktionen giver den billigste Husholdning, men Omdannelsen af Raavarerne er vanskelig i Byerne. Taleren fremhævede stærkt, hvad Regnskab betyder for Landbrug som for Husholdning, og den Støtte, det er for Mand og Hustru. Men staar det smaat til med dette for Mandens Vedkommende, saa er det sikkert endnu værre for Kvindernes, og her maa Fru Lauridsen tage kraftigt fat og gøre Regnskabsføring til et Hovedfag ved Seminarium og Skole, saa Kvinderne, som udgaar herfra, ikke blot kan glæde Mændene ved at føre Regnskab, men ogsaa anspore dem til selv at gøre det samme. God Mad skal i vore Dage ogsaa være billig Mad for at være tidssvarende.

Aarsmødet

blev i Aar afholdt 6. og 7. September. Det viste sig, at den gamle Bestemmelse var god, at det var rart, at have Mødet i September, som vi havde haft før. — Til Trods for, at det var lige midt i Høsten, og Folk vel egentlig havde meget travlt, saa mødte i Aar mange gamle Elever, ogsaa fra tidligere Aargange, som ikke har mødt til Aarsmødet i mange Aar. Og alle Afdelinger var næsten repræsenteret. Der var de aller ældste Vandrelærerinder, der var Husholdningslærerinder, Statsdamer, Forskolelærerinder og Husholdningselever, det var morsomt at træffe saa mange. — Dagene kom med det mest henrivende Sommervejr, saa vi baade kunde drikke Kaffe ude om Lørdagen, nyde en Tur til Ægir Søndag Morgen og holde baade Generalforsamlingen og Eftermiddagsmødet i Haven. Dagene gik ellers paa samme gode Maade, som de plejer. Efter Middagen om Søndagen, hvor Fru Lauridsen bød velkommen, og efter Kaffen i Haven, samledes vi i Gymnastiksalen, hvor Fru L. fortalte om: „Det sidste Nyt“. — Der sker altid meget paa Ankerhus. Det mest populære denne Gang var vistnok en ny Familie, der er ankommen

og har taget Bolig i Gymnastiksalen, men ellers tit er paa Rejse og ved Udstillinger lader sig vise frem for Penge, nemlig: „Sparefamilien“. Den bestaar af en Mand, en Kone, to Børn, en Karl og en Pige, der demonstrerer, hvorledes vi alle skal spare og selv høste Nytte af vor Sparsommelighed paa forskellig Maade, dens Program kommer forhaabentlig ogsaa i Aarsskriftet. Familien er dog ikke levende, men *malet* paa store Skærme, men derfor er det alligevel en god Familie. Efter at have *hørt* det sidste Nyt, skulde vi ogsaa *se* det sidste Nyt. Mange havde endnu ikke set Seminariet, der er jo meget at se og lære. Af Nybygninger er der siden sidste Aar kommen et nyt Vaskerhus for Eleverne, et dejligt Høsehus med Straatag og Storkerede og en nydelig Forsøgshave. Efter Theen i Seminariekøkkenet samledes alle om Aftenen til Selskabelighed i Gymnastiksalen, der blev spillet en lille engelsk Komædie oversat til dansk af Hr. Følmer Dam. Om Søndagen afholdtes Generalforsamling, hvor der blev aflagt Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar, noget særlig Nyt var der ikke. Foreningen har f. T. ca. 500 Medlemmer. Den har udsendt Aarsskriftet sidste Aar til Jul, det aarlige Møde blev i Fjor holdt i August. Regnskabet blev fremlagt og godkendt, det gav et lille Overskud. Til Bestyrelsen blev Lærerinde Frk. Mailand Smidt, Odense, valgt i Stedet for Frk. Poula Hansen, de øvrige blev genvalgt. Bestyrelsen bestaar altsaa af Fru Trine Jensen, Ølstykke, Frk. Mailand Smidt, Frk. Teglbjerg, Frk. Tarp og Undertegnede, der er Formand.

Om Eftermiddagen afholdtes Møde i Haven, hvor Forstander Hansen, Høng Landbrugsskole, holdt et udmærket Foredrag om de Unges Kaar i Tiden. Ved Aftensbordet i Gymnastiksalen blev der holdt forskellige Taler, bl. a. af Fru Lauridsen, Følmer Dam, Forstander Hansen, Frk. Vestergaard og Undertegnede.

Dermed sluttede det gode og vellykkede Møde, og næste Aarsmøde vil blive holdt 5. og 6. September 1925. Velkommen dertil.

Margrete Pedersen.

PROGRAM

for

„Sparefamilien“ fra Ankerhus,

(Udarbejdet til Landboforeningers Husholdningsudstilling og illustreret af Caroline van Deurs).

— 0 —

*Motto: Den, der klarer sig og
endda faar lidt til-
overs, er velhavende!*
M. L.

Konen skal økonomisere — dyrke sin Have — passe sine Høns — udnytte alt til det yderste — til Fordel for Hjem og Husstand.

Jo færre Husholdningspenge, des mere Omtanke, des større Dygtighed.

Manden skal spare Bajeren og Bøffen, Restauranten og Bilen — til Fordel for sine Børns Uddannelse, til Glæde for Hjem og Kone.

1 Bajer daglig à 30 Øre = 9 Kr. mdl.
= 108 Kr. aarlig = 2160 Kr. i 20 Aar.

Pigen skal udnytte sin Fritid — sy sit Tøj og hver Maaned et Stykke Udstyr — lære — og spare — til Fordel for Fremtid og kommende Hjem.

Mindst 5 % af Lønnen til Udstyr., 10 Kr. maanedlig i Sparekassen = 480 Kr. i 4 Aar.

Karlen skal gemme en Fjerdepart af sin Løn — spare Cigaretter og Helbred — udvikle Evner og Kræfter — opspare og dygtiggøre sig til Fordel for sin egen sociale og borgerlige Stilling.

25 % af en gennemsnitlig Løn paa 600 Kr. aarlig = 150 Kr. aarlig — i otte Aar = 1200 Kr. + Renter og Fornøjelse.

Af 1 Pakke Cigaretter daglig til 25 Øre skal der hver Uge spares 6 Pakker = 150 Øre ugentlig = 78 Kr. aarlig til et Leksikon, Ordbog el. l.

Barnet skal gives Glæden ved at spare sammen til en Gave til Far og Mor — til en Rejse til Bedstemor — til en Cykle eller et Sybord til det bliver stort.

Hvis Far og Mor, Onkel og Moster giver tilsammen Lise eller Ole 1 Kr. pr. Uge = 52 Kr. pr. Aar, skal 26 Kr. paa Sparemærker = 182 Kr. i Skoletiden.

Mærk: *Lykke kræver Tilfredshed.
Tilfredshed kræver Balance.
Balance kræver Økonomi.
Økonomi kræver Sparsommelighed.*

Teoretisk Undervisning paa vore Husholdningsskoler.

—o—

Da jeg i Oktober Maaned var paa Ankerhus i nogle Dage, sagde Landbrugskandidat Folmer Dam til mig: „Der er et Foredrag, jeg gerne vilde, De skulde holde for Eleverne, og det er nu: *Teoriens Betydning ved Husholdningsundervisningen*, det kunde være praktisk at faa en Diskussion om det Spørgsmaal“. Jeg kom derved til at tænke paa en meget livlig Diskussion, vi en Dag i Sommer fik ved Middagsbordet om det samme Emne, hvor Meningerne selvfølgelig var stærkt delte, begge Dele har ført til, at jeg her prøver at fremsætte min Mening om dette for alle Skoler saa vigtige Spørgsmaal.

Første Spørgsmaal: „Hvad er Maalet med Undervisningen paa vore Husholdningsskoler“? Svaret vil de fleste Steder være saaledes: Det er at bibringe Eleverne en saa grundig, praktisk og teoretisk Uddannelse som muligt. Midlet: Gennem praktisk og teoretisk Arbejde.

Dernæst: „Hvorfor kommer de unge Piger paa Husholdningsskole?“ For mange unge Pigers Vedkommende

vil Svaret her lyde: „For at lære at lave Mad, og helst fin Mad, Bagning og Konservering, det daglige kan vi, eller det interesserer os ikke“. Hvis Svaret lyder saaledes, vil Interessen for den teoretiske Undervisning ikke være stor og Timerne nærmest en Plage.

Svaret kan ogsaa lyde saaledes: „For at opnaa praktiske Færdigheder i Husholdning er vi kommen paa Skole“. Det vil her nærmest være de helt unge Piger, lige kommen fra Mellem- eller Realskole, der nu skal lidt bort fra Hjemmet, ud at se sig om i Verden, og nu sendes paa Husholdningsskolen. Der faar de de Grundregler lagt for al Husholdning, som de ikke i Skoleaarene har haft Tid til at erhverve sig, der véd Forældrene dem tillige vel anbragt og i gode Forhold og under god Paavirkning. Men den Teori saadanne unge Piger har Brug for, maa særlig være om de i Køkkenet forefaldende Arbejder og ikke en mere dybtgaaende Viden, det vil blive alt for meget og for strængt for den unge Pige.

Men det store Flertal af Elever paa Husholdningsskolerne er vel nok eller burde da være unge Piger, der uddanner sig ved at blive Ledere i eget Hjem eller andres, saaledes, at de efter et saadant Kursus har Forstaaelse af og Dygtighed i alle de forskellige Arbejder, der møder dem i Hjemmet. Disse Interesser burde vi iallfald kunde vække, og ogsaa give dem Svar paa nogle af de Spørgsmaal, der er fremme, ellers bliver vore Skoler til Kogeskoler og ikke til Husholdningsskoler. — En ung Pige kan selvfølgelig lære at lave Mad i et privat Hjem og ogsaa lære det i et Hotelkøkken, men efter min Mening bliver det temmelig ensidigt, naar hun ikke ogsaa faar en skolemæssig Uddannelse.

Paa en Skole maa Teori og Praksis følges ad, Teorien maa hele Tiden med, den maa underbygge det praktiske Arbejde saaledes, at den hele Tiden giver Svær paa de mange „Hvorfor“, der møder os; den maa pege paa de Iagttagelser, der er at gøre ved det daglige Arbejde, saa det bliver til indhøstede Erfaringer. „Erfaren Mand er

god at gæste“, hedder det, det er en erfaren Kone ogsaa, hvad mangan ung uøvet Husmoder sikkert har erfaret ved Besøg hos Mor eller Svigermor. Paa Skolen skal man hver Dag gøre Erfaringer og Beregninger, der maa noteres op for at huske, og saaledes gennem et halvt eller helt Aars Skoleophold kan give de unge Piger en hel Del af de Erfaringer, som den ældre Husmoder sidder inde med. Derfor maa Undervisningen saavel i praktisk Arbejde, som i Teori hele Tiden henvise til de Arbejder, en Husmoder har i sit Hjem. Tager vi nu først et Arbejde som Madlavning frem, vel det fornemste paa en Husholdningsskole, saa er det jo slet ikke nok alene at kunne Retternes Tilberedningsmaade, selv om det er vigtigt, men en hel Mængde teoretiske Fag knytter sig hertil. Før man kan tillave Maden, maa Varerne købes ind, for at kunne købe gode Produkter, maa man kende, hvilke Fordringer der stilles til de forskellige Fødemidler, man maa have en god Del *Varekundskab*, for at faa gode Produkter for sine Penge, altsaa *Næringsmiddellære!* Penge, ja Varerne skal betales, men hvor kniber det ikke tit for den, der staar med Pengepungen, at faa Pengene til at strække til, for mange Husmødre og andre er det temmelig tidlig „sidst paa Maaneden“. — En Hjælp til bedre Oversigt over Forbruget er det daglige, ugentlige og maanedlige Regnskab, saa uden om *Husholdningsregnskaber* kan man ikke komme. Igenem 5 Md. Kursus faas dog nogen Øvelse, der kan hjælpe den unge Husmoder, og faar Eleverne bestemte Husholdningspenge, er Regnskabet ogsaa mere interessant, det er ligesom mere deres eget. Bestemte Husholdningspenge! Men hvor meget af et Hjemms Indtægt kan man forsvare at bruge til Husholdningen? Og bør de unge Piger ikke lære at leve under forskellige Kaar, saa de om nødvendigt kan klare sig i de Forhold, de kommer i? Derfor maa vi gennem *Husførelse* eller *Budgetberegning*, saa de kan have lidt Kendskab til, hvad der af Indtægten kan bruges til Maden, til Klæderne, til Vask, Lys og Brændsel og Vedligeholdelse. Udgifterne til disse Poster vil komme i et-

hvert Hjem og mange andre, men det er specielt disse Poster, en Husmoder kommer til at forvalte og paa hendes Dygtighed beror det, hvormeget der faas for disse Penge. Har hun ingen Anelse om Hjemmets økonomiske Forhold, kan man heller ikke forlange, at hendes Husførelse skal svare dertil og lidt Begreb om det Spørgsmaal kan der gives paa en Skole. Ved Indkøb af Fødevarer spiller Fødemidlernes Næringsværdi ogsaa en Rolle, saavel som ved Madens Sammensætning og Tillavning. Man kan ikke se paa Fødemidlerne, hvad eller hvormeget de indeholder af Næring, men man kan gennem Næringsmiddellære faa dette at vide, saa man i alt Fald nogenlunde ved, hvor man især finder de æggehvideholdige Fødemidler, hvor de fedtholdige o. s. v., ligeledes hvormeget der findes af de forskellige Næringsstoffer i Fødemidlerne, saa man uden egentlige Beregninger kan sammensætte Kosten, saa den indeholder den rigtige Mængde af Næringsstoffer, men man bør paa Skolen have Øvelse i *at udregne Madens Pris og Næringsværdi* baade for enkelte Middage, enkelte Dage og en Uge eller en Maaned, saa megen Øvelse, at man hjemme *kan* foretage saadanne Beregninger, hvad der kan have Betydning af Hensyn til Pris og Næringsværdi i Forhold til hinanden, ved Rationering, Sygdomstilfælde o. s. v. — Da en sund, letfordøjelig og velsmagende Kost spiller en stor Rolle for Legemets Velbefindende, maa man ogsaa kende de Krav, Legemet stiller, ikke alene med Hensyn til den sundhedsmæssige Kost, men til sund Levemaade i det hele. Her vil da et Fag som *Sundhedslære* være paa sin Plads, et Fag, der i sig rummer Anatomi, Fysiologi, Hygiejne og Ernæringslære, et Fag, man i høj Grad har Brug for, og som da ogsaa i Reglen har Elevernes fulde Interesse.

Nær til Sundhedslæren knytter sig et Fag som *Sygepleje*. Hvem er det, der i Hjemmet skal passe de syge, forbinde de daarlige Fingre o. s. v., i Reglen Husmoderen, og lidt teoretisk Viden sammen med lidt praktisk Færdighed er her en stor Hjælp. Og har de unge Piger ikke godt af at høre noget om et Fag som *Barnepleje*, kun faa Skoler her i Landet kan, som enkelte svenske Skoler,

hvor de har Spædbørnshjem, lære dem det praktiske Haandelag, men gennem Foredrag og Læsning kan der ogsaa i det Fag gives en hel Del Viden. Saa er der et Fag som *Havebrug*. Paa en Skole, hvis fleste Elever er fra Landet, og som altsaa hjemme vil faa Brug for Kundskab til Dyrkning af Køkkenhaven, Pasning af Frugthaven og Blomsterhaven, bør dette Fag heller ikke forsømmes, men der burde sikkert gives flere Timer i Havebrug, end der bliver paa de fleste Skoler. Havesagers Betydning i Ernæringen, baade med Hensyn til Pris, Indhold af Næringsstoffer, deres Evne til at gøre Føden sund og velmagende er vel nu anerkendt af alle.

Der kunde vel endnu nævnes mange andre Fag, disse er dog vist de almindeligste paa Husholdningsskolerne. Men der er endnu det af de fleste frygtede Fag: *Kemi*. Ret meget naar man ikke af Kemien, men tager man nogle af de Afsnit frem, som Eleverne tillige har praktisk Nytte af at kende, saa kan man dog ogsaa her faa Elevernes Interesse, f. Eks. foruden om Legemets Stoffer, ogsaa om Belysningsstoffer, Brændselsstoffer, Vaske- og Pudsemidler, Glasfabrikation, Guld og Sølv i Penge og Smykker, om Luften, Vandet, om Syrer og Baser. Fag som Fysik og Samfundslære bør ogsaa medtages, saa der er egentlig saa meget Stof, at man daarlig kan faa det gennemgaaet paa et alm. 5 Mdr.s Kursus, og selvfølgelig langt mindre, naar Kursuset kun varer i 3 Md.

Kan disse Fag undværes? Jeg mener: „Nej“. I Stedet for at beskære Teoritimerne burde man vist snarere lægge lidt til. Tiden? Ja den er i Forvejen saa optaget, at man umuligt kan naa mere, vil mange sige. Men disse kan og bør i alt Fald gives med 1 á 2 Timer ugentlig, foruden Køkkenteorien, som selvfølgelig hører med. Har Eleverne i Forvejen nogen praktisk Færdighed og Teorien ellers gives grundigt og gøres levende for dem, vil de fleste dog vist ogsaa finde, at de ogsaa i Teorien faar noget, de har Brug for og nødig vilde undvære.

November 1924.

Margrete Pedersen,
Hadsten Husholdningsskole.

Skolekøkkenet i Sorø.

—o—

Sorø har faaet sit Skolekøkken. Og det burde kendes af det ganske Land, saa billigt og praktisk som det er indrettet.

Det har som alt andet sin Historie. Da Sorø Borgerskole for nogle Aar siden blev udvidet med en stor og moderne indrettet Skolebygning, blev der i dennes Tagetage beregnet Plads til et Skolekøkken, som blev budgetteret til 16000 Kr., og der var tilsyneladende megen Interesse for at faa Skolekøkkenundervisning indført. Ved Besættelsen af et Lærerindeembede tog man saaledes saa megen Hensyn dertil, at man valgte en Lærerinde, der ogsaa var Skolekøkkenlærerinde. Men til Trods derfor mente Byraadet alligevel af økonomiske Grunde at maatte stille Sagen i Bero.

Da det vilde betyde overmaade meget, om Lærerindeeleverne paa Ankerhus, ligesom Lærerindeeleverne paa de københavnske Lærerindeskoler, kunde faa Lejlighed til at deltage i Børneundervisningen i et kommunalt Skolekøkken, tillod vi os at andrage Byraadet om Tilladelse til for vore Elever at deltage i Skolekøkkenundervisningen, naar den engang blev indført.

Takket være Overlærer Olsen, der altid har været meget interesseret i at faa Skolekøkkenundervisning indført, kunde vi samtidig meddele Byraadet, at denne Undervisning kunde, ved Hjælp af en af de alm. Skolestuer, der ikke benyttedes f. T., og hvor der var indlagt Vand og Gas, etableres for ca. 1600 Kr. — og dette førte saa til, at Byraadet besluttede sig til at indrette et midlertidigt Skolekøkken paa den foreslaede Maade. Fra det nye Skoleaar, April 1924, blev Skolekøkkenundervisningen saa lagt ind som fast Fag i sjette og syvende Klasse paa Sorø Borgerskole.

Skolekøkkenet blev d. 26. Februar indviet ved en lille Festlighed, arrangeret af Fru Overlærer Olsen, og alle

- Skoleudvalg, Skolekommission, Byraad, Lærerpersonele, Foreningsrepræsentanter — syntes at være lige fornøjede med, at der blev begyndt paa denne Maade, og det var virkelig med berettiget Stolthed, at Overlæreren kunde præsentere et Skolekøkken til 20 Elever, der var indrettet for den beskedne Sum af 1560 Kr.

Naar selve Køkkenet har kunnet indrettes saa billigt og praktisk, skyldes det navnlig et Undervisningsbord, vi har faaet konstrueret. Dette Bord, der særlig er beregnet til Klasseundervisning, udmærker sig ved en zinkbeklædt Fordybning i Midten, hvor Gasapparater til hver Elev kan anbringes saaledes, at Eleven fra hver sin Bordplads ogsaa kan stege og koge. Under Bordet findes to Tremmehylder til Gryder, Krukker, Fade o. l., og hver Elev har ogsaa sin egen lille Skuffe i Bordet. Desuden har hver Elev sin egen Høkasse, der ganske vist ogsaa skal tjene som Taburet. Til Fællesbrug findes et fast Skab til Dækketøj, Porcellæn o. l., og Køkkenet er desuden forsynet med to Gasovne og 4 Spiseborde, der kan bruges til Familieundervisning.

Ved Undervisningen har Lærerinden sin Arbejdsplads for Bordenden, og Eleverne staar saa i Rækker ved begge Sider af Bordet og arbejder samtidigt med Kogning, Stegning o. l. Denne Ordning giver ikke alene en god, metodisk Undervisning, men sparer Lokaleplads, og ved sin Billighed gør det muligt at komme i Gang, selv i saa økonomisk trange Tider som disse.

Derfor er det virkelig fornøjeligt at kunne berette lidt om dette nye Skolekøkken ved Sorø Borgerskole.

Rettelse: I Frk. Petersens Artikel Side 23 er fejlagtigt kommet til at staa, at den teoretiske Undervisning skal gives med 1 à 2 Timer ugentlig, skal selvfølgelig være daglig.

Norsk Opfattelse af Husholdningsagen.

—o—

Naar det gælder om at se og officielt anerkende den Betydning Husholdningsagen har, maa vi Danske bekende, at Norge er et Hestehoved foran os. De har set og forstaaet, at de Penge, der ofres for at dygtiggøre de unge Kvinder til den huslige Gerning, er givet godt ud og giver gode Renter. Flere Forhold viser os dette. Den norske Stat sparer ikke, naar der er Tale om at uddanne dygtige Ledere og Lærerinder til Husholdningsarbejdet. Blandt andet kan nævnes, at til *Udvidelse* af Husholdningslærerindeseminariet i Stabæk er der fra Statens Side ofret 1½ Million Kr.; endvidere, at der hvert Aar stilles 2 Stipendier til Raadighed for Lærerinder, der vil dygtiggøre sig yderligere, skaffe sig flere Kundskaber og mere Viden end den, der gives paa det specielle Kursus for Husholdningslærerinder. Det ene Stipendie gives fra Landbrugsdepartementet og det andet fra Kirkedepartementet, henholdsvis til en Husholdningslærerinde og en Skolekøkkenlærerinde. Dette Stipendie har i mange Aar været paa 2000 Kr. til hver — i Aar er det forhøjet til 3000 Kr. Beløbet kan saa anvendes dels til Studier paa Universitetet, og dels til Rejser for at studere andre Landes Skoleforhold.

Det at have dygtige og veluddannede Lærerinder til Husholdningsskolerne og i Særdeleshed til Lærerindeskolerne er for hele Sagens Skyld af umaadelig stor Værdi, baade direkte og indirekte. Indirekte derved, at det er en Opmuntring og Tilfredsstillelse for Lærerinderne at faa en overkommelig Adgang til videre Uddannelse. Det kan hjælpe til at holde de dygtige Kvinder fast indenfor Faget.

Et andet Forhold, der ogsaa viser en vis officiel Anerkendelse af Sagen, er den, at Husholdningslærerinder ved et Punkt i den norske Skolelov er givet og har *Ret* til at gaa ind i Folkeskolen som Faglærerinder. Nævnte Punkt lyder saaledes: „Som Lærere i Legemsøvelser, Haandarbejde

og huslig Økonomi kan ogsaa ansættes Personer, som har skaffet sig Specialuddannelse i nævnte Fag ved Kursus eller Undervisningsanstalter, godkendt af Kirke- og Undervisningsdepartementet“.

En Ret, de danske Husholdningslærerinder forhaabentlig ogsaa faar med Tiden.

De norske Skoler, Husholdningsskoler o. lign., er jo for største Delen Statsskoler — og selv om det har sine svage Punkter og maaske kan være en tvivlsom Fordel i visse Henseender, er dog ogsaa det en vis Anerkendelse og giver en vis Regelmæssighed f. Eks. i de økonomiske Forhold saavel for Elever som for Lærerstabten.

De norske Huskoldningslærerinder har gode og velordnede økonomiske Forhold — ens for alle Skoler i hele Landet, ogsaa for de private (Begyndelsesløn 3500 Kr. aarlig stigende 3 Gange med 3 Aars Mellemlum til 5000 og 6000 Kr. med Fradrag af 12—1400 Kr. for Kost og Ophold); det har sikkert ogsaa sin Betydning, ikke alene for Lærerinderne, men ogsaa for hele Sagen.

Saavidt er da Norge.

Vi skulde ogsaa gerne naa til at se, at Husholdnings-sagen og Undervisningen i det huslige Arbejde ved vore Skoler og Kursus er værd en Stab af dygtige, selvstændige og modne Kvinder som Ledere og Lærerinder. Vi skal lære at forstaa, at Stillingerne skal være eftertragtellesværdige, saa vi faar Tilgang af de dygtigste Kvinder, og vi skal forstaa at holde dem fast — og støtte dem.

Fordringerne til Lærerinderne er paa mange Omraader store og bliver større for hvert Aar, der gaar, og det er forsaavidt kun af det gode, hvis man ved Fordringer *alene* kan opdrage og holde fast paa de bedste Kræfter indenfor Faget.

Marence Tarp.

Lidt om Moster Mariane og Dollerup Mølle.

—o—

Siden Moders Søster, Moster Mariane, Etatsraad A. P. Jensens gode og dygtige Hustru, døde sidste Vinter, er Tankerne om det gamle, fornemme Hjem i Dollerup Mølle blevet saa levende, at jeg har faaet Lyst til at skrive lidt derom i Aarsskriftet

Fra vor Barndom har Dollerup Mølle været Indbegrebet af noget af det rige, vidunderlige og æventyrlige, der var i Verden, vel sagtens ogsaa, fordi dens Beliggenhed var saa romantisk. Efter at man var kørt forbi Duelund eller Aunsbjerg, igennem Vium, videre gennem Lysgaard, til man kom til Lyshøj, der som de andre Steder gennem Blichers Noveller havde faaet sin egen Trylleglans — og kørte ned ad den stejle, slyngede Bakkevej, dukkede pludselig Dollerup Mølle frem, som en Oase; men majestætisk laa det store Bygningskompleks i Engen og Haven, hvor Bækken snoede sig under hvide, buede Broer — der var Fabriken, den gamle Mølle-dam, den herskabelige Hovedbygning, den i Haven halvt skjulte „Villa Berlin“, den lange Gade af Bryggers, Vaske- og Vognhuse, all omgivet af de mægtige, smukt formede Lyngbakker. Det var betagende fra de stille Veje og Lyngflader at dumpe ned i den myretrable Virksomhed, hvor ferme Fabriksarbejdere forede de store Kartemaskiner med Uld, der gik videre til de surrende Spindemaskiner, derfra til de mange og runde Væve og kom frem som det lækreste Uldtøj, saakaldt Trikotage.

Og det var festligt, naar vi kom kørende op foran Hoveddøren i vor smukke Vogn, da fra Trappen at blive modtaget med det hjærtelige Velkommen, som Jensen havde en egen Evne til at hædre og glæde sine Gæster med. Og hvor blev et Besøg i Dollerup Mølle en Oplevelse for os, der sjældent kom hjemme fra. Der var Fabriken med al sin Mystik, der var de mange, fine Stuer eller Sale, der var Hald Sø, den store Bøgeskov omme ved Hald, de nye Bakke-

plantninger, der var de smaa, gule Rideheste, den fine, lukkede Vogn, men det morsomste var næsten at faa Lov til at kigge ind i den lanqe Række laasede Pulterkamre, der laa langs med den lange, tæppebelagte Gang paa anden Sal, der førte ind til de mange kønne Stuer, der var forbeholdt Døtre og Gæster. Pulterkamrene var som Dukkestuer, saa sirligt og fint var alle de gamle Ting, der skulde gemmes, ordnede paa Hylderne, men det var ogsaa forfærdelig morsomt at faa Lov til med Stine, nede i den lange Gang i Kælderen, at kigge ind i Mælkestuen, Brødkælderen, Saltkælderen, Vinkælderen og hvad de nu hed alle de mange Rum. Først senere var det vel nok, vi fuldt forstod, med hvilken Kraft og Dygtighed Moster Mariane styrede sit Hjem.

Man var Herskab paa Dollerup Mølle, og om „Jensen“ og „Fruen“ spurgtes med megen Respekt, men ikke desto mindre levede de i nær og inderlig Forstaaelse med deres Folk og Arbejdere, og i alle de mange Smaahjem, disse dannede, var deres Hædersnavn *Peder* og *Mariane*, de var selvskevne Gæster ved deres Gilder, naar deres Børn skulde døbes, konfirmeres eller giftes. Og det hørte med til Anseelsen at have tjent i „Møllen“.

Men ak, denne dejlige store Virksomhed, den gik over til et Aktieselskab som saa mange andre store personlig skabte Virksomheder, fordi de bliver for store for den enkelte af Børnene at overtage. Naar Fabrikant Jensen paa daværende Tidspunkt gik med til dette, skyldtes det maaske dog ogsaa noget den Fagforeningsbevægelse, som kom frem og som han ikke kunde forlige sig med. — Fra Dollerup flyttede de til Viborg, hvor hans Virksomhed som Amsraadsmedlem lagde megen Beslag paa ham. Senere flyttede de til København og her døde A. P. Jensen Paasken 1916.

Trods sin Sorg og sit Savn, levede Moster Mariane sikkert alligevel et rigt Liv i sine sidste Aar. Gæstfrit som i Dollerup Mølle tog hun i sin smukke, rummelige Lejlighed i Madvigs Allé mod gamle Venner og Slægtninge og blev til megen Velsignelse for dem, saa forstaaende og medfølelse, hun mere og mere blev. Altid skulde hun have Rede paa,

hvordan de enkelte Medlemmer havde det i den store Familie, og en af de største Glæder, disse havde, var sikkert ogsaa, naar de kunde dele Oplevelser med „Bedstemor“ eller *Moster Mariane*.

Vort Arbejde paa Ankerhus fulgte hun ogsaa med levende Interesse, og jeg var saa taknemlig, for at hun kunde være med til at indvie vor nye Skole. — Hun kom her altid Pinselørdag, og da skulde Haven være revet, Huset i Orden, Dagen beredt til Fest; hun gik da helst først ene rundt i Mark og Have, sikkert dvælende ved de Minder, hun ogsaa her havde med sin elskede Mand.

Skt. Hansdag, der var hendes Fars og Mors Bryllupsdag, var hun ogsaa altid i Thorning, og har da sikkert levet i Minderne om sit ejendommelige Barndomshjem paa Thorning Østergaard, hvor saa meget var foregaaet. Bedstefar, hendes Far, Laust Eskildsen, var, inden han blev gift med Bedstemoder, Uldkræmmer, som det vist hed, og kom paa sine Rejser i Forbindelse med mange betydelige Mænd. Da han havde faaet den store Gaard godt i Drift, bl. a. ved den Mergel, som St. Steensen Blicher ved Tyskernes Hjælp havde faaet gravet op paa Præstemarken, men ikke udnyttet, begyndte han at købe alt det Uldtøj, der blev strikket i Omegnens „Bindstow'er“; det solgte han til Holstenerne, der kom kørende efter det i holstenske Kurvevogne og betalte med Sølvpenge, som de havde i store Poser, der var saa tunge, at to stærke Karle maatte til for at bære dem ind. Det førte saa til, at han paa Østergaard maatte indrette en Købmandshandel, for at de kunde faa Varer, naar de kom med deres „Bindtøw“. Gaarden byggede han op, og fik 25 Teglbrændere oppe fra Leppe Detmold for at brænde Sten dertil, ligesom han havde 4 Brødre fra Sydjylland til at mure i flere Aar. Da det kneb med at faa Korn malet til Brød til alle de mange Mennesker, der efterhaanden samledes paa Gaarden, byggede han en stor, smuk Vejrmølle, men han sørgede ogsaa for, at der blev talt og sunget i Storstuen, og der blev der ogsaa en Tid holdt Højskole. Bedstemoder, *Grethe*, var en varmhjertet, hjælpsom og dygtig

Kone, og endnu ved man at fortælle om hendes „Historier“, saa ejendommelig var hun til at synge og fortælle, men hun havde ogsaa en usædvanlig Hukommelse. I hendes Barn-domshjem kom Digteren Blicher næsten daglig og skal nok der have faaet mange af sine Historier fortalte.

Fra Hjemmet paa Thorning Østergaard blev Moster Mariane saa gift d. 14. Novbr. 1865 med den unge, dygtige og anseede Jensen fra Dollerup og fik som Medgift Thorning Kirke. — Hun var smuk som en Rose, fortæller hendes Slægtning Joh. Bøgeskov, der levede sin Ungdom sammen med hende. Og hun blev ved at være statelig, livfuld og ener-gisk til det sidste, og havde den Lykke at faa en god og harmonisk Livsaften. Omgivet af sine Kære sejrede hun sin 80 Aars Dag d. 11. Februar. D. 23. Marts om Aftenen, da hun i Telefonen havde talt med sine Børn og Børnebørn og spurgt til dem alle, segnede hun om i sin Stol, efter at have holdt sin sædvanlige Aftenandagt sammen med sin trofaste Hjelper, Thyra Jensen, og en halv Time efter ud-aandede hun ganske stille med en god Slægtnings Haand i sin.

M. L.

Aarets Instruktionskursus

blev et Kursus for Repræsentanter for de sjællandske og lollaund-falsterske Landboforeningers Husholdningsarbejde samt for Husholdningsforeningerne paa Landet. Ved Hjælp af et Tilskud fra de Midler, der tidligere har været anvendt til Understøttelse af Lærerindeelever paa Ankerhus, uddelt af De danske Landboforeninger, samt ved et Tilskud fra De samv. Landboforeninger i Sjællands Stift fik Deltagerne Kursuset frit. Det blev holdt i Dagene 9—15 Oktbr. og fandt overordentlig god Tilslutning, ligesom det i alle Maa-der blev et vellykket Kursus. Foruden de 50—60 faste Deltagere gæstedes Kursuset af Gdr. Niels Larsen, Højager, Gdr. Laurids Nielsen, Sekretær Skovgaard, Fru Hanne Knudsen, Landbrugslærer Sloths, Pastor Bjerres o. m. fl.

Hver Dag havde sin Hovedopgave, hvor man drøf-tede, hvorledes man f. Eks. bedst kunde fremme Interes-

sen og Arbejdet i Foreningen for Ernæringsspørgsmaalet, indledet af Dr. Hindhede, Havens Udnyttelse, indledet af Forsøgsleder Eshjerg. Fjerkræavl ved Statskonsulent Koch, Hjemmets Økonomi og Regnskab ved Fru Lauridsen, mens Fru Lindkvist baade ved Kursusets Begyndelse og Slutning drog Linjerne op for Foreningens Opgaver og Formaal. Desuden gennemgik Frk. Tarp ved daglige Demonstrationer de udarbejdede Kursusplaner. Landbrugskand. Folmer Dam holdt Foredrag om Husholdningsbakteriologi, Læge Fru Dalmark om Sundheds- Syge- og Barnepleje.

Kursuset sluttede med en kort Forhandling, hvor Hovedlinierne for Fremtidens Arbejde blev trukket op. Fru Lindkvist gjorde opmærksom paa det nødvendige i, at der var „Modtagerstationer“, hvor den Viden og Vejledning, der sendtes ud gennem Lærerinder og Konsulenter, kunde modtages — dette maatte Husmødrene være. Hr. Niels Larsen, Højager, udtalte sin Glæde over Kursuset og dets gode Forløb og anbefalede at holde Foredragsrækker til Fremme for husøkonomisk Oplysning.

Fru *Lauridsen* hævdede Betydningen af en fast Arbejdsform og slog stærkt til Lyd for Ansættelse af Kreds- og Amtskonsulenter med et Omraade af 20 Kredse, der saa sammen med Konsulenten kunde faa sin faste Mødedag i hver Maaned og derved faa fremmet de vigtige Spørgsmaal, der har været fremme, som Økonomi, Havebrug, Fjerkræavl, Regnskab o. s. v., og hvortil Udgifterne til Konsulenten kunde begrænses til 10 Kr. pr. Mødedag, hvis der til Husholdningskonsulentens Arbejde blev ydet den samme Støtte som til Landbrugskonsulenten.

Et Maal, der ligeledes maatte arbejdes for, var at faa et Skolekøkken rejst i hvert Sogn, helst knyttet til Folkeskolen, saaledes at Pigebørnene, inden de forlod Skolen, det sidste Aar fik den grundlæggende Skolekøkkenundervisning, hvor de voksne unge Piger kunde faa deres Efter-skoleundervisning, og hvor Husmødrene kunde samles, have deres Central.

Paa festlig Vis sluttedes Kursuset med Taler, Sang og Tak for gode Ord, for Landboforeningens forstaaende Støtte og det fornøjelige Samvær paa Ankerhus.

Kursusdeltagere 1924.

—0—

Husholdningslærerinder, dimitterede d. 14/4 24.

14. Ingefred Juul Andersen, Mosegaard, Ejby, mg×
15. Marie Eide, Eidsland, Norge, mg.
16. Johanne Schønberg Erken, Hamar, Norge, mg×
17. Anna Margrethe Blach Foghsgaard, Hadsten, mg÷
18. Helga Henriksen, „Vennersminde“, Hedehusene, mg×
19. Elise Jensen, Sorø, g×
20. Gudrun Larsen, Fredspang, Firhøj, mg×
21. Mette Marie Buhl Laursen, Andkær, Børkop, mg.
22. Ebba Madsen, Gelsted, g×
23. Kathrine Nielsen, Gammelstrup, Stoholm, mg×
24. Laura Nielsen, Kædeby, Langeland, mg÷
25. Olga Reppin, Bramminge, mg.
26. Ellen Svendsen, Hellerup, mg×.
27. Petra Sørensen, Vejle ug÷

II Aars Lærerindeelever, bestaaet 1ste Aars Eksamen i praktisk Husgerning.

1. Hedvig Andersen, Dalegaard, Allinge.
2. Inger Dall, Hygum.
3. Valborg Hjortsø, Aaside, Snesere.
4. Anna Margrethe Holm, Saxild, Odder.
5. Kathrine Madsen, Gelsted.
6. Margrethe Mortensen, Yppernegaard, Rønne.
7. Anna Brinch Nielsen, Esbjerg.
8. Inga Olsen, Valby.
9. Kristine Serup-Hansen, Fuur.
10. Johanne Sørensen, Oldrup, Hundslund.

I Aars Lærerindeelever fra Maj 1924.

Klara Birkeland, Hornnes, Norge.
 Inge Damgaard, Randers.
 Anna Erni Christiansen, Haderslev.
 Emilie Fladaas, Inderøen, Tronhjem.
 Johanne Hansen, Brønderup.
 Karen Harrekilde, Taastrup.
 Margrethe Mathisen, København.
 Margrethe Hjelder, Stege.
 Johanne Kirk, Lemvig.
 Marie Kristensen, Pilegaards Mølle, Brønderslev.
 Ingeborg Larsen, Frederikssund.
 Ellen Dam Mikkelsen, Kildegaard, Odense.
 Kirsten la Cour Overgaard, Vilhelmsdal, Guldborg.
 Sigrid Pedersen, Ny Himmelev, Roskilde.
 Thea Rasmussen, Sorø.
 Ingeborg Stamer, Urnholdt, Hadsund.
 Mathilde Sørensen, Bergen.
 Anna Steffensen, Skallerup, Sønderlev.
 Margrethe Touborg, Øster Assels, Mors.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 4. November 1923.

597. Sofie Hansen, Sødinge, Ringe.
598. Esther Hansen, Sødinge, Ringe.
599. Klara Rasmussen, Allerup, Højby.
600. Karen Andersen, Aakirkeby.
601. Ingeborg Hansen, Vestergaard, Karrebæksminde.
602. Karen Jensen, Horbelev.
603. Karen Olsen, Tjørnemossegaard, Vedde.
604. Elise Kann, Skelskør.
605. Karen Dacl, Sortedamsdoss. 59, København.
606. Marie Knudsen, Skovly, Rynkeby.
607. Margrethe Frederiksen, Nidløse.
608. Anna Lahn, Voldby, Grenaa.
609. Elsine Lahn, Voldby, Grenaa.
610. Marie Vostrup, Houer, Muldbjerg.
611. Ingrid Olausen, Aas, Norge.
612. Johanne Andreasen, Allégade 90, Odense, fra Januar.
613. Marie Østerby, Folleslevgaard, Assens, Februar.
614. Marre Larsen, Hyllingegaarden, Forlev, Marts.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 4. Maj 1924.

615. Ingeborg Hansen, Knuthenlund, Søllested.

616. Gudrun Nielsen, Ellede, Kalundborg.
 617. Elise Frederiksen, Frederiksværk.
 618. Karen Meyer Nøhr, Kolding.
 619. Frida Mortensen, V. Løkken, Tranebjerg.
 620. Mary Mikkelsen, Kjellerup.
 621. Marie Pedersen, Gammelstrup, Stoholm.
 622. Sofie Hansen, Blangslev, Lou.
 623. Esther Larsen, Vollerslev, Østervang.
 624. Karen Margrethe Andersen, Gl. Banegaard, Helsingør.
 625. Anna Sørensen, Elmene, Fakse.
 626. Karen Andersen, Tollerødgaard, Thureby.
 627. Ellen Marie Hansen, Haderslev.
 628. Gudrun Jørgensen, Algade, Middelfart.
 629. Marie Jendresen, Svejrup, Aabenraa.
 630. Thyra Olsen, Flemming.
 631. Else Larsen, V. Nebel, Kolding.
 632. Anna Terkildsen, V. Nebel, Dybvadbro.
 633. Hanne Kjær Kristoffersen, Rislev, Næstved.
 634. Gunhill Nielsen, Kindvig, Mern.
 635. Valborg Pedersen, Skaløgaard, Fejø.
 636. Betty Larsen, Sommesang, Nr. Alslev.
 637. Alfrida Hansen, Haarslev, Gamby.
 638. Martha Christiansen, Torkildstrup, Eskildstrup.
 639. Ellen Mortensen, Ørslev, Slagelse.
 640. Bertha Madsen, Atterup, Boeslunde.
 641. Ingrid Andersen, Fanefjord, Askeby.
 642. Edith Boye, Slipshavn, Nyborg.
 643. Lizzy Horn, Bjergby, Taasinge.
 644. Anna Hansen, Tranderup, Skjelkør.
 645. Nelly Christensen, Venslev, Rude, Maj—Juli.
 646. Margrethe Nielsen, Sønderlev, Maj—Juli.
 647. Ellen Olsen, Nr. Vedby, Maj—Juli.
 648. Anna Fønss, Sdr. Bjært, Aug.—Sept.
 649. Inga Christensen, Skallerup, Sønderlev, Aug.—Sept.
 650. Marie Hansen, Sdr. Næraa, Lærerindeafd.
 651. Margrete Mortensen, Thorning, Kjellerup, Maj—Sept.
 652. Ulla Holmberg, Brønshøj, Maj—Oktbr.

Oktoberkursus 1924.

225. Esther Henriksen, Boltinge, Ringe.
 226. Ædelborg Rasmussen, „Hoppegaard“, Svaneke.
 227. Mathilde Hansen, Gammelstrup, Stoholm.
 228. Eva Jensen, Øhm, Roskilde.

229. Gunhild Larsen, Slangstrup.
230. Thora Hansen, Krogsgaard, Nr. Broby.
231. Kristine Larsen, Nr. Broby.
232. Ella Nielsen, Højgaard, Rønnede.
233. Gudrun Jørgensen, Silkeborg.
234. Karen M. Jensen, Romerhus, Glamsbjerg.
235. Helga Hansen, Løve, Høng.
236. Sørine Madsen, Billum.
237. Ingeborg Ludvigsen, Skrillinge Nygaard, Middelfart.
238. Esther Jørgensen, Stige, Odense.
239. Anna Termansen, Darum, Bramminge.
240. Jenny Annbjerg, Kjærgaard, Ulfborg.
241. Rigmor Jensen, Dalby, Gjørlev.
242. Magda Hansen, Vindehelsinge, Gjørlev.

Øvelsesskolen Oktbr.—December 1924.

103. Karen Rasmussen, Bogø.
104. Gudrun Koefoed, Lem.
105. Elisabeth Weiss (Wien), Skovgaarden, Fuglebjerg.
106. Olga Eugmann, Tyche Brahes Allé 10, Kbhvn.
107. Agnes Ejberg, Sorø.
108. Thilde Christiansen, Sorø.

Kursusgæster.

- Husholdningslærerinde Frk. Dina Klongsør, Tjerväg, Åalesund,
Jan.—Marts.
- Husholdningslærerinde Frk. Emilie Prier, Vaaelse, Februar.
- Fru Olga Leudsdorf, Jydstrup, Juli Md.
- Tobjørg Hodnemyr, Hegeland, Norge, Maj—Juli.
- Gudrun Lauridsen Vang, Kolding, August.
- Lærerinde Frk. Cecilie Jacobsen, Asferg, Aug.
- Lærerinde Frk. Laura Jacobsen, Asferg, Novbr.
- Thorbjørg Thorvadsen, Island, Nov.—Decbr.

Husmoderkursus i September.

- Frk. Margrethe Pallesgaard, Filadelfia.
- ” Inger Borch Jensen, Filadelfia.
- ” Mette Johansen, Den internationale Højskole, Helsingør.
- ” Karoline Andersen, Hurup, Østjylland.
- ” Margrete Petersen, Assingløse, Viby.

- Frk. Laura Lauridsen, Tim, Ringkøbing.
 „ Andrea Christensen, „Bredtablik“, Aarhus.
 Fru Ingeline Tønning, Hyllerup, Slagelse.

Instruktionskursus

for Repræsentanter for Husholdningsforeninger og for Land-
 boforeningers Husholdningsarbejde. 9.—15. Oktober 1924.

1. Fru Buhr, Uggerløse Skole, Kalundborg.
2. „ Forpagter Sørensen, Ramsømagle, Gadstrup.
3. „ Marie Bille Olsen, Bogø.
4. „ Gaardejer L. P. Pedersen, Bogø.
5. „ Pastorinde Glenthøj, Nestelø, Næstved.
6. „ Andrea Hansen, Taastrup, Hyllinge.
7. „ Mejeribestyrer Dinesen, Boeslunde.
8. „ Sara Pedersen, Blæsing, Havrebjerg.
9. „ Konsulent Olsen, Slotsalleen, Slagelse.
10. „ Gaardejer Søren Hansen, Herstedvester, Taastrup.
11. „ Ane Hansen, Lillevangsgaard, Aagerup, Ballerup.
12. „ Jensen Møller, Aagerup, Ballerup.
13. „ Anna Nielsen, Farringløse.
14. „ Agnes Østerlund, Bringstrup, Ringsted.
15. „ Bolette Palle, Horreby, Karleby.
16. „ Kristine Kristiansen, Sdr. Alslev, Egebjerg.
17. „ Dagmar Rude, Frejlev, Frejlev St.
18. „ Th. Pedersen, Borre, Rødby.
19. „ Margrete Kristensen, Bakkegaard, Oppesundby.
20. Frk. Inger Larsen, Højager, Frederikssund.
21. Fru Ejlersen, Lundegaard, Ørslev, Vordingborg.
22. Enkefru Andersen, Alderslev
23. Fru Løje, Godthaabsgaarden, St. Hedinge.
24. „ Rasmussen, Landbrugsskolen, St. Hedinge.
25. „ Andersen, Andelsmejeriet, Haarlev.
26. „ Olsen, Hovdingegaard, Haarlev.
27. „ Andersen, Tengslemark, Nykøbing S.
28. „ Willemos Andersen, Braade, Nykøbing S.
29. „ Uhrmager Jørgensen, Mørkøv.
30. „ Laura Laursen, Søndergaard, Bukkerup, Tølløse.
31. „ Gaardejer Frederiksen, Kyndeløse, Roskilde.
32. „ Kbm. Villerup, Hillerød.
33. „ Jensen, Helsing.
34. „ Jakobsen, Helsing.
35. „ Ingeborg Nielsen, Kvistgaard.
36. „ Jørgensen, Uglegaard, Hillerød.

37. Frk. Maren Nielsen, Solrød, Havdrup.
38. Fru Lærer Nøhr, Tune, Taastrup.
39. „ Troelsen, Nysøgaard, Skelskør.
40. „ Hansen, Bornholms Husholdningsskole.
41. „ Jørgensen, Skalstrup, Gadstrup.
42. „ Cecilie Pedersen, Gadstrup.
43. „ Larsen, Hyllingegaarden, Forlev.
44. „ Olga Nielsen, Bakketoft, St. Hedinge.
45. „ Caroline Nielsen, Kirkeskov, St. Hedinge.
46. „ Jensen, Skamstrup Møllegaard, Mørkøv.
47. „ Olsen, Frederiksholms Kanal 26, København.
48. „ Nielsen, Hostrupsvej 11, København F.

Som Suppleanter deltog desuden:

- Fru Hansen, Paabygaard, Kamstrup.
- „ Karen Jacobsen, Braaderup, Gadstrup.
 - „ Nielsen, Fuglholmgaard, Slagelse.
 - „ Maren Holm, Pederslyst, Kalundborg.
 - „ Elisabeth Olsen, Frydensberg, Mørkøv.
 - „ Ida Mathiesen, Skellingsted, Mørkøv.
 - „ Jønnie, Fredensborg.
 - „ Camilla Nielsen, Nørgaard, Helsingø.
 - „ Christensen, Assingløse, Viby.
 - „ Gdr. Jens Pedersen, Vrangstrup.
- Frk. Helga Mathiesen, Melhøjgaard, Vejlby.

Alle, Elever, Kursusgæster, og hvem, der har noget tilovers for os paa Ankerhus, vil jeg gerne paa Skolens Vegne sige Tak for al Venlighed mod os.

Ligeledes vil jeg gerne paa Medhjælpernes og egne Vegne ønske dem alle en god og glædelig Jul i Glæde og Fred, og hver især et godt Nytaar!

Magdalene Lauridsen.

Caroline Vilhelmine Christiane Margrethe Steen,
født d. 19. Decbr. 1854 i København. Datter af Prof. Adolph Steen og Illustr. f.
Arctander. Bosat i Norge 1886—1907. Student 1889. Medicinsk Embedseksamen 1896.
Ved Ankerhus 1907—1918.

Paa Ankerhus

afholdes 1925

2 Aars Kursus til Uddannelse af Husholdningslærere fra Maj.

5 Mdr.s alm. Husholdningskursus fra Maj og fra Novbr.

6 Mdr.s udvidet Kursus for tidligere 5 Mdr.s Husholdnings elever fra 5. Oktober.

3 Mdr.s Kursus for ganske unge Piger i Seminariets Øvelsesklasse fra 5. Oktober. Undervisningen er gratis.

Feriekursus for Husmødre den første Uge i Juli, September og Februar.

3 Ugers Kursus fra 5. Oktober.

Besøgende Elever modtages efter Aftale.

NB. Statsunderstøttelse til de forskellige Kursus søges 4 Mdr. forud.
